

URADNI VESTNIK

OBČINE VELENJE

N

naš čas

PRILOGA NAŠEGA ČASA

27. marec 1974 – Leto VIII – Številka 2

Uspehi, ki so jih dosegli delovni ljudje in občani občine Velenje pred vojno z odločnim bojem za delavske pravice, med vojno s številnimi žrtvami za nov družbeni red in po vojni pri socialistični preobrazbi delovnega človeka v smislu samoupravnih socialističnih odnosov

težnja po odločilni vlogi delovnih ljudi in občanov v sistemu samoupravljanja v občini in samoupravnih organizacijah ter skupnostih v cilju ustvarjanja osnov za hitrejši vsestranski in skladnejši razvoj ter zagotavljanje pogojev za čim širše sodelovanje delovnih ljudi in občanov pri odločanju o zadevah splošnega interesa in

želja, da se v duhu nove ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije in Socialistične republike Slovenije ter ob prizadevanjih in s sodelovanjem Zveze komunistov, Socialistične zveze delovnega ljudstva, sindikatov ter drugih družbenopolitičnih organizacij, določijo in uredijo:

– pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov v občini Velenje pri uresničevanju in usklajevanju njihovih interesov in potreb,

– način organiziranja delovnih ljudi in občanov v izvrševanju funkcije oblasti,

– upravljanje družbenih zadev ter

– druge zadeve, določene z ustavo in zakoni

ter s tem doseže politična in akcijska enotnost vseh socialističnih sil v občini

so omogočili SKUPŠČINI OBČINE VELENJE, da je na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti, na podlagi 185. člena Ustave SR Slovenije, in po razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, sprejel dne 27. marca 1974

STATUT OBČINE VELENJE

UVODNI DEL TEMELJNA NAČELA

I.

Ta statut zagotavlja, da bo občina Velenje delovala kot samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, zasnovana na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Cilj te usmeritve je, da se delovni ljudje in občani ustvarjalno vključujejo v sistemu samoupravljanja in oblasti že v temeljnih samoupravnih organizacijah ozrioma skupnostih.

O uresničevanju skupnih interesov v občini odločajo delovni ljudje in občani organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

Delegatski sistem zagotavlja delavcem v združenem delu, da tudi izven temeljne organizacije združenega dela in v okviru družbenopolitičnih skupnosti odločajo o preseženi vrednosti, o svojem položaju v družbi, in o zadovoljevanju splošnih družbenih, osebnih in skupnih potreb.

Delovni ljudje in občani ustanovijo krajevno skupnost, v kateri neposredno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese, za kar tudi prispevajo sredstva.

II.

Samoupravljanje delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih je osnova enotnega sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Nihče ne sme in ne more delovnim ljudem in občanom kratiti svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavlja ustava SR Slovenije in ta statut.

Te svoboščine, pravice in dolžnosti uresničujejo in varujejo delovni ljudje in občani neposredno, v SZDL, Zvezi sindikatov, Zvezi mladine in Zvezi združenj borcev NOV, katerih idejna, vodilna in politična sila je Zveza komunistov. V teh oblikah se dogovarjajo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v usmerjanju družbenega razvoja.

III.

Delovni ljudje in občani neposredno in v organih samoupravljanja, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in drugih organizacijah ter državnih organih, so dolžni, s svojo dejavnostjo, ki je usmerjena v razširitev pogojev za nadaljnji razvoj socialistične družbe, za premagovanje njenih nasprotij ter za družbeni napredek:

– širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov s tem, da razvijajo proizvodjalne sile, večajo proizvodnost dela in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;

– ustvarjati pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človeško delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;

– širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja, zlasti na področjih, kjer prevladujejo funkcije politične oblasti ter graditi med ljudmi odnose, ki bodo temeljili na zavesti o skupnih interesih, na socialistični morali in na svobodni dejavnosti človeka;

– prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, h krepitvi solidarnosti in človečnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva;

– razvijati vsestransko sodelovanje in zблиževanje z vsemi narodi, v skladu z naprednimi težnjami človeštva.

IV.

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, varstva matere, otroka in družine ter socialnega skrbstva, varstva človekovega okolja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, ustanavljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti. V samoupravnih interesnih skupnostih skupno, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za financiranje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katere so ustanovljenje.

Po enakih načelih ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, delovni ljudje skupaj z delavci v dejavnostih materialne proizvodnje, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni podlaga za usklajevanje dela in potreb za vrednotenje delovnih uspehov, če je trajno opravljanje teh dejavnosti nujno za zadovoljevanje njihovih potreb.

V.

Delovni ljudje in občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in v krajevnih skupnostih uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini.

Temeljno izhodišče pri organiziranju skupščinskega sistema v občini je v statutu opredeljeno kot usmeritev, da bodo v skupščini zastopani vsi avtentični interesi delovnih ljudi in občanov.

Občinsko skupščino sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor. Zbor združenega dela sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki imajo pomen za delavce in druge delovne ljudi v družbenem delu, zbor krajevnih skupnosti sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki imajo pomen za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, družbenopolitični zbor pa sodeluje pri odločanju o vprašanjih uresničevanja razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

Kadar bomo na dnevnem redu občinske skupščine vprašanja, ki zadevajo področja, kjer delujejo samoupravne interesne skupnosti, sodelujejo skupščine teh samoupravnih interesnih skupnosti v delu občinske skupščine.

V občini se oblikuje izvršni svet kot izvršni organ občinske skupščine. Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini za stanje v občini, za izvajanje politike in izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine kot tudi za usmerjanje in usklajevanje dela upravnih organov.

VI.

Zveza komunistov v občini Velenje, kot del Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije, je s svojim usmerjevalnim idejnim in političnim delom, v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja, glavni pobudnik in nosilec politike dejavnosti za varstvo in za nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti in je za to odgovorna.

VII.

Socialistična zveza delovnega ljudstva občine Velenje je na samoupravnem socializmu zasnovana prostovoljna in demokratična zveza vseh delovnih ljudi in občanov in enotna fronta vseh njihovih organiziranih socialističnih sil. Kot najširša družbenopolitična osnova samoupravljanja povezuje vse oblike političnega delovanja in združevanja delovnih ljudi in občanov za uveljavljanje in uresničevanje njihovih interesov, samoupravnih in političnih pravic in dolžnosti.

Delovni ljudje in občani kot posamezniki in združeni ter organizirani v razredne in druge družbenopolitične organizacije, družbene organizacije, društva in druge oblike interesnega povezovanja in združevanja v občini, zagotavljajo s svojo aktivnostjo v teh organizacijah, ob vodilni vlogi Zveze komunistov, samoupravni socialistični razvoj občine. V Socialistični zvezi delovnega ljudstva, kot njenem sestavnem delu, sprejemajo stališča in sklepe, ki postajajo skupni program in dogovor vseh organiziranih socialističnih sil glede usmerjanja nadaljnjega družbenega razvoja.

V socialistični zvezi delovnega ljudstva delovni ljudje in občani:

- obravnavajo skupna družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja v občini; usklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj, usmerjajo družbenega razvoja ter razvoja socialističnih samoupravnih odnosov, uveljavljanja svojih pravic in interesov in zadovoljevanja svojih potreb, uresničevanje enakopravnosti pripadnikov narodov in narodnosti, ki živijo na območju občine;

- uresničevanje sprejetih stališč in dogovorov zagotavljajo z neposrednimi akcijami in z vzpodbujanjem družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja ter z usmerjanjem in vplivanjem na sprejemanje stališč v temeljnih samoupravnih skupnostih, v njihovih delegacijah, v samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih samoupravnih organih, v skupščini občine in v širših družbenopolitičnih skupnostih;

- oblikujejo in uveljavljajo kadrovsko politiko, oblikujejo programske usmeritve in družbena merila za volitve delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih in organizacijah ter za volitve delegatov v skupščini družbenopolitičnih skupnosti; zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za samoupravne, javne in druge družbene funkcije v občini in širših družbenopolitičnih skupnostih; obravnavajo delo delegatov in skrbijo za uresničevanje njihove odgovornosti za funkcioniranje delegatskega sistema, zlasti pa za uresničevanje delegatskih odnosov;

- obravnavajo delo samoupravnih organov, občinske skupščine in skupščin širših družbenopolitičnih skupnosti in organov oblasti ter delo vseh nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij, izvajajo družbeno nadzorstvo in presojo njihovo delo;

- ustvarjajo pogoje za svojo vsestransko in objektivno obveščenost ter oblikujejo in uresničujejo pravila socialističnega obnašanja vseh dejavnikov obveščanja ter njihove družbene odgovornosti;

- negujejo in razvijajo humane medsebojne odnose in socialistično solidarnost, razvijajo socialistično demokratično zavest in oblikujejo norme socialističnega načina življenja, se borijo za odpravljanje pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih družbenih odnosov v občini ali jim kako drugače škodujejo.

Občina zagotavlja potrebne materialne in druge možnosti za uresničevanje z ustavo, zakoni in s tem statutom določene dejavnosti Socialistične zveze delovnega ljudstva v občini.

VIII.

Z delovanjem v sindikatih in v Zvezi sindikatov si delavci v občini organizirano prizadevajo za svojo odločilno vlogo v samoupravnem odločanju o razmerah, sredstvih in sadovih svojega dela. Za ta namen se bore zlasti: za uresničevanje z ustavo določenega položaja delavcev in socialističnih samoupravnih odnosov ter za odločujočo vlogo delavcev v upravljanju družbene reprodukcije; za uresničevanje interesov in samoupravnih ter drugih pravic delavcev na vseh področjih dela in življenja; za zagotavljanje enakopravnosti delavcev v združevanju dela in sredstev, ustvarjanju in delitvi dohodka po skupnih merilih za delitev skladno z delovnimi rezultati; za samoupravno povezovanje različnih področij družbenega dela; za razvijanje produktivnih sil in za dvig produktivnosti dela; za samoupravno usklajevanje posameznih, skupnih in splošnih družbenih interesov; za dvig kulture in izobrazbene ravni delavcev in za njihovo usposabljanje za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij; za demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegate v organe upravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in kandidatov za delegacije v te organizacije in skupnosti ter delegate v skupščini družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti; za najširšo udeležbo delavcev v izvrševanje oblastne funkcije in v upravljanju z drugimi družbenimi zadevami; za učinkovito delovanje samoupravne delavske kontrole; za uresničevanje interesov delavskega razreda v kadrovske politiki; za zagotavljanje socialne varnosti in za dvig življenjskega standarda delavcev kot tudi za razvijanje in krepitev solidarnosti, za dvig razredne zavesti in odgovornosti samoupravljalcev.

Sindikati in Zveza sindikatov v občini dajejo iniciativo za samoupravno

sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, neposredno sodelujejo v tem sporazumevanju in dajejo predloge organom upravljanja ter državnim in drugim organom za reševanje vprašanj, ki zadevajo gmotni in družbeni položaj delavcev.

Uresničujoč tako svojo družbeno vlogo in odgovornost so sindikati v občini sestavni del samoupravljanja, njegova politična opora, pa tudi organizirana politična kontrola delavcev, kako se upoštevajo in uresničujejo njihovi interesi.

Občinska skupščina in njeni organi ter drugi samoupravni organi na ravni občine so dolžni obravnavati pobude in predloge sindikatov, ki jih le-ti dajejo preko občinskega sveta Zveze sindikatov in obvestiti predlagatelje o svojem gledišču.

Organizacije združenega dela in druge delovne ter samoupravne skupnosti uredijo v svojih statutih in drugih splošnih aktih dolžnosti samoupravnih, izvršilnih in drugih organov v razmerju do sindikata, da bi tudi tako omogočali njegovo nemoteno delovanje pri uresničevanju njegove funkcije, ki je opredeljena z ustavo, zakoni in tem statutom.

IX.

Zveza združenj borcev NOV, kot prostovoljna organizacija udeležencev NOV in vojaških vojn invalidov, dela v duhu programa Socialistične zveze delovnega ljudstva in Zveze komunistov ter se bori za razvijanje in pridobitev socialistične revolucije, socialističnih družbenih odnosov, ki temeljijo na samoupravljanju, socialni enakosti, bratstvu in enotnosti, solidarnosti in svobodi. S svojo aktivnostjo skrbi tudi za krepitev obrambnih sposobnosti domovine in za razvoj ljudske obrambe v občini.

X.

Zveza mladine združuje mladino na prostovoljni podlagi ter jo zavestno usmerja in vključuje v samoupravno odločanje tako, da bi mladi ljudje lahko oblikovali in razvijali svojo socialistično zavest v skladu s svojimi družbenimi interesi.

V Zvezi mladine Slovenije mladina obravnava družbena vprašanja, in daje politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, zavzema politična stališča glede reševanja teh vprašanj, se vzgaja v socialističnem samoupravnem duhu, skrbi za vsebinsko in organizacijsko rast svoje organizacije.

Občinska skupščina je dolžna obravnavati predloge, mnenja in stališča, ki jih je sprejela za posamezno vprašanje občinska organizacija Zveze mladine in zagotavljati sredstva za delovanje Občinske konference Zveze mladine Slovenije.

Ko občinska skupščina ali posamezen njen zbor obravnava vprašanje, ki je specifično in neposredni interes mladine, je dolžna dobiti mnenje občinske organizacije Zveze mladine Slovenije pri oblikovanju stališč o teh vprašanjih.

XI.

Občinska zveza prijateljev mladine kot množična organizacija delovnih ljudi in občanov, zlasti staršev, združuje in usklajuje interese celotne družbene skupnosti za boljše družbene razmere in razvoj otrok ter vodi pionirsko organizacijo v občini.

XII.

Zveza rezervnih vojaških starešin kot družbenopolitična organizacija, ki deluje po načelu demokratičnega centralizma, kot enotna organizacija rezervnih vojaških starešin SFRJ deluje skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami pri uresničevanju ciljev in nalog samoupravnega socialističnega razvoja družbe. Njena posebna naloga je krepitev idejno-političnih osnov vseljudske obrambe naše države, poglobljanje in uresničevanje koncepta splošnega ljudskega odpora in krepitev obrambne moči in varnosti SFRJ zaradi ohranitve in razvijanja pridobitev naše socialistične revolucije, zaradi nemotene in svobodnega razvoja samoupravnega socialističnega sistema, zaradi krepitev bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, razvijanja jugoslovanskega socialističnega patriotizma in ciljev narodno-osvobodilne borbe.

XIII.

Za uspešno delovanje delegatskega in skupščinskega sistema se na novo opredeljuje vloga, mesto in pomen občinskih upravnih organov. Statut določa temeljna načela za organiziranje občinskih upravnih organov. Pri tem statut zasleduje cilj, da občinski upravni organi dobijo samostojnost in avtoriteto, ki ustreza našemu družbenemu sistemu ter da občinski upravni organi odgovarjajo za stanje v družbi, hkrati pa onemogoča prepletenost odgovornosti občinske skupščine in občinskih upravnih organov o sprejetih odločitvah. S tem se bo tudi odgovornost občinskih upravnih organov do občinske skupščine konkretnije oblikovala in krepila.

XIV.

Medobčinsko sodelovanje ima vse značilnosti prostovoljnega, na samoupravnih osnovah temelječega sodelovanja v organih, ki so oblikovani na delegatskem sistemu. V medobčinskem organu delegati občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

XV.

Ta del statuta izraža temeljna načela socialistične samoupravne družbe in njenega napredka v občini Velenje ter je podlaga in smer za razlago njegovih posameznih določb, kot tudi vseh predpisov občinske skupščine in njenih organov, s katerimi se bo določala politika in nadaljnji samoupravni razvoj v občini.

PRVI DEL

OBČINA VELENJE

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Velenje je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini Velenje delovni ljudje in občani ustvarjajo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

Pri uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljne in druge organizacije združenega dela, v krajevne skupnosti, samoupravne interesne in druge temeljne samoupravne organizacije in skupnosti in v druge oblike samoupravnega združevanja v družbenopolitične organizacije, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v občinski skupščini ter v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcije oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani zlasti:

- ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj; določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe; urejajo medsebojne odnose; zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti; zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito; urejajo in organizirajo ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

- skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora; skrbijo za varstvo človekovega okolja; skrbijo za urejanje in smotno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

- z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

- zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja; skrbijo za zdravstveno ter socialno varnost delovnih ljudi;

- načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj; posvečajo posebno skrb stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;

- razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno-prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter spominskih obeležij;

- oblikujejo kadrovsko politiko in zagotavljajo njeno uresničevanje; usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;

- uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;

- sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

3. člen

Občina Velenje je odprta družbenopolitična skupnost in se vključuje v prizadevanje narodov in narodnosti Jugoslavije za mirno sožitje z vsemi narodi, državami in ljudstvi ter sodeluje z drugimi občinami, mesti in organizacijami doma in v tujini.

Zaradi zagotovitve svobode in neodvisnosti ter socialistične samoupravne ureditve pa pripravlja in organizira ljudsko obrambo in družbeno samozaščito na svojem območju.

4. člen

Za občino Velenje je značilno, da so:

- ustvarjeni vsi pogoji za doseg najvišje stopnje industrijske proizvodnje in rudarstva,
- dobri pogoji za razvoj trgovine, gostinstva, prometa in poslovnega ter rekreacijskega turizma,
- ustvarjeni dobri pogoji za razvoj kulturnih, izobraževalnih, telesnokulturnih in rekreacijskih institucij.

5. člen

Območje občine Velenje je določeno z republiškim zakonom.

Območje občine Velenje obsega poleg glavnega mesta Velenja še mesto

Šoštanj in naselja: Arnače, Bele vode, Bevče, Družmirje, Gaberke, Gavce, Gorenje, Hrastovec, Kavče, Laze, Lopatnik, Lokovica, Ložnica, Mali vrh, Paka, Paška vas, Paški Kozjak, Pesje, Plešivec, Podgorje, Podkraj pri Velenju, Podgora, Preloge, Ravne, Rečica ob Paki, Sv. Florjan pri Šoštanju, Silova, Slatine, Skorno pri Šoštanju, Šentvid pri Zavodnji, Šmartno ob Paki, Škale, Škalske Cirkovce, Šmartinske Cirkovce, Topolšica, Veliki vrh in Zavodnje.

6. člen

Občina Velenje je pravna oseba.

Sedež občine je v Velenju, Titov trg 1.

7. člen

Občina ima svoj pečat v obliki kroga, ki ima v sredini grb SRS, ob krožnici v prvi vrsti napis „Socialistična republika Slovenija“, v drugi vrsti pa „Skupščina občine“, pod grbom je napis „Velenje“.

Občina lahko z odlokom ustanovi svoj emblem in določi zastavo.

8. člen

Občan občine Velenje je vsak državljan SFRJ, ki stalno prebiva na njenem območju.

9. člen

Občina lahko zaslužnim občanom, delovnim ljudem, samoupravnim organizacijam in skupnostim podeljuje priznanja.

Priznanja občine Velenje so:

1. imenovanje za častnega občana občine Velenje,
2. podelitev domicila v občini Velenje,
3. Kajuhova nagrada,
4. druga priznanja, ki jih s sklepom določi občinska skupščina.

Pogoje in pristojnost za podeljevanje omenjenih priznanj določa poseben odlok občinske skupščine.

10. člen

Praznik občine Velenje je 8. oktober – spomin na prvi partizanski napad na mesto Šoštanj, ki je bil v noči med 7. in 8. oktobrom 1941. leta.

Krajevne skupnosti v občini lahko za svoje območje ali tudi za posamezno naselje določijo v svojih statutih še krajevne praznike.

11. člen

Občina Velenje je pobratena z občino Vrnjačka banja in lahko izmenja listine o pobratenu tudi z drugimi občinami v Jugoslaviji.

V okviru sprejete zunanje politike SFRJ se lahko v obliki izmenjave listin o pobratenu, partnerstvu ali v drugi slovesni obliki manifestira tudi sodelovanje med občino Velenje in njenimi mesti z občinami, mesti in organizacijami znotraj in zunaj Jugoslavije.

DRUGI DEL

DRUŽBENO EKONOMSKA
UREDITEVI. DRUŽBENO EKONOMSKI POLOŽAJ
DELOVNIH LJUDI V ZDRUŽENEM DELU

12. člen

Socialistična družbeno ekonomska ureditev v občini temelji na svobodnem združenem delu delavcev s produktivskimi sredstvi, ki so družbena lastnina in samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji.

13. člen

Delo in rezultati dela določajo na podlagi enakih pravic in odgovornosti materialni in družbeni položaj človeka.

14. člen

Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati materialnih in drugačnih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

15. člen

Nihče ne sme na nikakršen način onemogočiti in ne omejevati delavca da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

16. člen

Produksijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in v družbenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovolje-

vanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine v splošni rabi so družbena lastnina.

17. člen

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, je kot njegova neodtujljiva pravica zajamčeno, da uresničujejo pravico dela s sredstvi, ki so družbena lastnina, v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela, in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev, in si pridobiva osebni dohodek.

V nasprotju z ustavo in statutom je vsak akt in vsako dejanje, s katerim bi bile kršene te pravice delavcev.

18. člen

Temeljna organizacija združenega dela je temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbeno ekonomskega položaja.

19. člen

Delavci v združenem delu, ki uresničujejo pravice dela z družbenimi sredstvi so vzajemno odgovorni, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu uporabljajo ta sredstva družbeno in ekonomsko smotno in jih kot materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo in povečujejo in izboljšujejo ter vestno izpolnjujejo svoje delovne obveznosti.

20. člen

O vsem dohodku kot rezultatu skupnega dela delavcev v temeljni organizaciji združenega dela in celotnega družbenega dela, odločajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela v skladu s svojimi pravicami in odgovornostmi do drugih delavcev v združenem delu in do družbene skupnosti v celoti.

Delavci v temeljni organizaciji združenega dela razporejajo dohodek za svojo osebno, skupno in splošno porabo, za razširjenje materialne osnove združenega dela in za rezerve.

21. člen

Vsakemu delavcu gre iz dohodka temeljne organizacije združenega dela v skladu s načelom delitve po delu in v skladu z rastjo produktivnosti njegovega in celotnega družbenega dela ter z načelom solidarnosti delavcev v združenem delu osebni dohodek za zadovoljevanje njegovih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb, ki ustrezajo rezultatu njegovega dela in osebnega prispevka, ki ga je s svojim živim in minulim delom dal k povečanju dohodka temeljne organizacije združenega dela.

22. člen

Temeljna in druge organizacije združenega dela ter druga družbeno pravna oseba odgovarja za svoje obveznosti z družbenimi sredstvi, s katerimi razpolaga.

23. člen

Proti organizaciji združenega dela in skupnosti ali drugemu združenju teh organizacij, v katerih je bistveno moteno uresničevanje samoupravnih pravic delavcev, ali ki ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali huje škodujejo družbenim interesom, se lahko pod pogoji in po postopku določenim z zakonom, uporabijo z zakonom določeni začasni ukrepi. Kadar je neogibno, da bi se odpravili taki pojavi, se lahko s temi ukrepi začasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev oziroma pravic organizacije ali združenja in njunih organov.

II. GOSPODARSTVO

24. člen

Delovni ljudje v občini Velenje zagotavljajo materialne, družbene in druge pogoje za delo, razvoj proizvodnih sil in porast družbenega in osebnega standarda v skladu s pogoji v občini, razvojno politiko občine in potrebami delovnih ljudi in občanov.

Ti pogoji se zagotavljajo:

- z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela na področju proizvodnje, blagovnega prometa, prometa, nujenja in opravljanja uslug in storitev ter drugih gospodarskih dejavnosti pod pogoji, določenimi z zakoni;
- z jačanjem in nadaljnjim razvojem proizvodnih potencialov in maksimalnim izkoriščanjem naravnih bogastev na območju občine;
- z rekonstrukcijo zastarelih in fizično dotrajanih kapacitet in usposabljanje le-teh za sodobno in visoko akumulativno proizvodnjo;
- z zagotavljanjem skladnega razvoja gospodarstva in intenzivnega gospodarjenja zaradi uspešnejšega vključevanja v mednarodno delitev dela;
- s krepitvijo materialne osnove organizacij združenega dela na področju proizvodnje, prometa, opravljanja storitev in blagovnega prometa;

- s stalnim izboljševanjem kvalifikacijske strukture delavcev v organizacijah združenega dela iz izvajanjem splošnega, strokovnega, družbeno-ekonomskega in idejnopolitičnega izobraževanja delovnih ljudi;
- s širšo uporabo rezultatov znanstveno-raziskovalnega dela v proizvodnji;

- s skladnim razvojem vseh gospodarskih dejavnosti;
- z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem o združevanju, namenu in koriščenju sredstev za gospodarski razvoj v skladu s potrebami in možnostmi organizacij združenega dela in delovnih ljudi;
- s samoupravnim odločanjem o delitvi dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih;
- z zagotavljanjem pogojev, da lahko vse zainteresirane organizacije združenega dela v skladu z načelom enotnosti jugoslovanskega tržišča opravljajo svojo dejavnost na območju občine Velenje;
- s prostorskim planiranjem in izgradnjo poslovnega prostora v skladu z načrti gospodarskega in družbenega razvoja;
- z izgradnjo in vzdrževanjem cest, ulic, vodovoda, kanalizacije, toplovodnega omrežja, električne in PTT mreže in drugih objektov infrastrukture;
- z ustvarjanjem pogojev za hitrejši razvoj uslužnostnih dejavnosti, trgovine, gostinstva ter družbene prehrane, turizma, obrtništva, domače dejavnosti in drugih dejavnosti, ki prispevajo k izboljšanju življenjskih pogojev in dela delovnih ljudi ter njihovih družin;
- z razvijanjem zdravstvenih, socialnih, izobraževalnih, otroških in drugih ustanov družbenih dejavnosti;
- z razvijanjem bančništva, financ, zavarovalništva in podobnih dejavnosti;
- s politiko davkov in prispevkov;
- z olajšavami in drugo pomočjo organizacijam združenega dela, ki so v težkem ekonomskem položaju ali poslujejo na meji rentabilnosti, kadar je to družbeno opravičljivo;
- z usklajevanjem interesov in potreb organizacij združenega dela s politiko gospodarskega razvoja občine in širših družbenopolitičnih skupnosti;
- s sprejemanjem drugih ukrepov in ustvarjanjem ugodnih pogojev za gospodarski razvoj občine v skladu s politiko družbenoekonomskega razvoja države in SR Slovenije.

25. člen

Osnovni gospodarski dejavnosti v občini Velenje sta industrija in rudarstvo. V industriji imata najpomembnejše mesto energetika in kovinska industrija.

V občini Velenje se ob primerni zaščiti zemljišča ustvarjajo pogoji tudi za razvoj in napredek kmetijske proizvodnje in gozdarstva. Pri tem se daje prednost tistim panogam, ki imajo najboljše naravne in tržne pogoje in ki imajo pogoje za sodobno gospodarjenje.

Prav tako omogoča občina tudi razvoj ostalih dejavnosti, kot so: gradbeništvo, trgovina, promet, promet blaga na drobno, gostinstvo, obrt in uslužnostne dejavnosti, turizem, zlasti poslovni in rekreacijski turizem.

26. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne in druge skupnosti, so dolžne skrbeti za organiziran počitek in rekreacijo delovnih ljudi in občanov, zlasti mladine in otrok, za gradnjo počitniških domov, letovišč in drugih objektov.

III. DRUŽBENO NAČRTOVANJE IN PROSTORSKO PLANIRANJE V OBČINI

27. člen

Občina na podlagi dogovorov o skupnih interesih in ciljih gospodarskega in družbenega razvoja v občini in republiki ter na podlagi načrtov ter programov za delo in razvoj temeljnih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti sprejema svoje družbene načrte, v katerih upošteva skupaj ocenjene možnosti in pogoje za razvoj.

Družbeni načrt občine določa skupno razvojno politiko, smernice in okvire za ukrepe ekonomske politike ter za upravne in organizacijske ukrepe, s katerimi se zagotavljajo možnosti za njihovo uresničevanje.

28. člen

Občina ima kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne družbene načrte. Sestavni del letnega družbenega načrta je splošna bilanca, ki vsebuje globalna razmerja delitve ustvarjenega dohodka, splošne in skupne potrošnje ter pomeni instrument za uskladitev vseh oblik potrošnje.

29. člen

Družbeni načrt sprejme občinska skupščina. Osnutek družbenega načrta mora občinska skupščina dati v javno razpravo delovnim ljudem in občanom v temeljnih organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

30. člen

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela ter delovni ljudje v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter njihovi organi so dolžni, da v okviru svoje dejavnosti zagotavljajo uresničevanje temeljnih ciljev in nalog občinskega družbenega načrta. Zaradi tega morajo usklajevati

svojo aktivnost in razvojne programe z osnovnimi smernicami občinskega družbenega načrta in v njih zagotoviti konkretizacijo nalog in akcij. Zagotoviti morajo tudi stalno spremljanje in obveščanje o izvajanju občinskega družbenega načrta, programov samoupravnih interesnih skupnosti in drugih razvojnih programov, da bi omogočili pravočasno sprejemanje potrebnih ukrepov in skladno uresničevanje politike razvoja.

Skupščina občine Velenje je dolžna, da občasno obvešča javnost o izvajanju družbenega načrta in predlaga v okviru vsakoletnih družbenih načrtov konkretne ukrepe za uresničitev sprejetih ciljev in nalog, po potrebi pa tudi spremembe in dopolnitve, ki jih bodo narekovala konkretne gospodarske in družbene razmere.

31. člen

Za urejanje, gradnjo, rekonstrukcijo in sanacijo naselij, komunalno opremljanje naselij ter varstvo družbenih prostorskih koristi sprejme občinska skupščina urbanistični program, urbanistične načrte, zazidalne načrte in urbanistični red (akti urbanističnega načrtovanja).

Osnove za izdelavo teh programov, načrtov in redov so geodetske podlage in regionalno urbana geodetska dokumentacija, ki jo vodi pristojni občinski upravni organ.

V urbanističnih in zazidalnih načrtih morajo biti predvideni tudi objekti za zadovoljevanje splošnih in skupnih potreb.

IV. ZADOVOLJEVANJE SKUPNIH IN SPLOŠNIH DRUŽBENIH POTREB

32. člen

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih dohodkov ter premoženja, davke, takse in druge davščine, ki se zbirajo v proračunih družbenopolitičnih skupnosti.

33. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin delovni ljudje samostojno odločajo o obsegu in načinu financiranja splošnih družbenih potreb v občini.

Obseg, višina in namen dohodkov za splošne družbene potrebe v občini se določa s proračunom občine.

34. člen

Za zadovoljevanje skupnih potreb v občini združujejo delavci in drugi delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, društvih in samoupravnih interesnih skupnostih v občini sredstva s samoupravnim sporazumevanjem.

Vzporedno s samoupravnim sporazumevanjem o združevanju sredstev delovni ljudje odločajo tudi o njihovi uporabi.

35. člen

Občinska skupščina lahko za financiranje skupnih potreb razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki mora določiti namen posojila, njegovo višino in druge podatke o posojilnih pogojih.

Vpisniki javnega posojila so lahko delovni ljudje in občani, temeljne organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti.

36. člen

Dohodke za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini razporeja občinska skupščina s proračunom. Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvidenimi dohodki občine.

37. člen

Predlog proračuna določi izvršni svet. Po opravljeni javni razpravi sprejme proračun občinska skupščina.

Ce občinska skupščina ni upoštevala predlogov in pripomb javne razprave, obvesti o svojih stališčih posamezne predlagatelje. Stališče občinske skupščine mora biti obrazloženo.

38. člen

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna, so dolžni občinski skupščini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, vsebini in obsegu nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev ter poročilo o načinu porabe teh sredstev.

39. člen

Za financiranje posameznih družbenih potreb, obveznosti in nalog, ki terjajo zagotavljanje finančnih sredstev in posebne organe upravljanja, se v skladu z zakonom lahko ustanovijo skladi

40. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih lahko dajejo pobude za ustanovitev namenskih skladov in udeležbo lastnih sredstev.

V. KADROVSKA POLITIKA

41. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini.

Delovni ljudje in občani vodijo kadrovske politiko v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike ter uresničujejo naslednje družbene cilje in načela:

- kadrovska politika je sestavni del družbenega razvoja občine,
- kadrovska politika je neodtujljiva samoupravna pravica delovnih ljudi in občanov,
- temeljni cilj kadrovske politike je razvoj človeka kot svobodne socialistične osebnosti, ki ustrezno svojim sposobnostim in pridobljenemu znanju sodeluje pri ustvarjanju in porabi dobrin,
- delovna mesta se zasedajo z ustrezno usposobljenimi kadri.

42. člen

Za uresničitev družbenih ciljev in načel kadrovske politike delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe,
- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov,
- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj organizacij združenega dela,
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov,
- določajo merila in pogoje za kadrovanje na odgovorna delovna mesta,
- skrbijo, da so za zahtevne družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci z zahtevanimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetai,
- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

43. člen

Za uspešnejše uresničevanje kadrovske politike delovni ljudje in občani sklepajo družbene dogovore, s katerimi samoupravno urejajo in usklajujejo družbenoekonomske in druge odnose pri izvajanju kadrovske politike.

VI. SAMOUPRAVNI SPORAZUMI IN DRUŽBENI DOGOVORI

44. člen

Delavci in drugi delovni ljudje s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom samoupravno urejajo medsebojna razmerja, usklajujejo interese in urejajo odnose širšega družbenega pomena.

45. člen

S samoupravnim sporazumom delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovni ljudje v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v mejah svojih samoupravnih pravic: usklajujejo svoje interese v družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, združujejo delo in sredstva in urejajo medsebojna razmerja v zvezi z združevanjem dela in sredstev, ustanavljajo delovne in druge organizacije združenega dela, banke, poslovne in druge skupnosti, določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje in urejajo druga razmerja skupnega pomena.

Samoupravni sporazum sklenejo v imenu udeležencev sporazuma njihovi pooblašeni organi.

Samoupravni sporazum, ki se nanaša na uresničevanje neodtujljivih pravic delavcev, je v temeljni organizaciji združenega dela oziroma v drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti sprejet, če se z njim strinja večina delavcev oziroma delovnih ljudi organizacije oziroma skupnosti.

46. člen

Sindikat ima pravico dajati pobudo in predloge za sklepanje samoupravnih sporazumov in lahko začne postopek za ponovno obravnavanje že sklenjenega samoupravnega sporazuma, če meni, da se z njim kršijo samoupravne pravice delavcev in družbenoekonomski odnosi, ki jih določa ustava.

V postopku za sklenitev samoupravnega sporazuma, s katerim se urejajo medsebojna razmerja delavcev pri delu ali določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, sodeluje in sporazum podpiše sindikalna organizacija, ki jo določa statut sindikata. Če sindikalna organizacija ne podpiše samoupravnega sporazuma, ima organizacija združenega dela pravico tak samoupravni sporazum uporabljati, sindikalna organizacija pa lahko začne spor pred sodiščem združenega dela.

47. člen

Organizacija združenega dela in druga samoupravna organizacija in skupnost ki meni, da so s samoupravnim sporazumom drugih organizacij

zdrženega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti prizadete njene pravice ali interesi, ki temeljijo na zakonu, lahko začne postopek za ponovno obravnavanje samoupravnega sporazuma.

48. člen

Občinska skupščina spodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje in lahko predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije in skupnosti dolžne opraviti postopek za samoupravno sporazumevanje oziroma družbeno dogovarjanje.

49. člen

Pri sklepanju samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora so udeleženci enakopravni.

Postopek sporazumevanja in dogovarjanja je javen.

50. člen

Samoupravni sporazum oziroma družbeni dogovor mora vsebovati zlasti:

- udeležence samoupravnega sporazuma oziroma družbenega dogovora,
- cilje, zaradi katerih se sklepa samoupravni sporazum oziroma družbeni dogovor,

- določbe o tem, v katerem roku morajo biti prevzete obveznosti izvršene,
- odločbe o načinu in sredstvih izvrševanja prevzetih obveznosti,
- določbe o načinu in kontroli izvrševanja prevzetih obvez, kot tudi o obveščanju javnosti o izvrševanju nalog,
- določbe o sankcijah za neizvrševanje prevzetih obveznosti.

51. člen

O predlogu samoupravnega sporazuma oziroma družbenega dogovora morajo obvezno razpravljati delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih s področja, na katerem se sprejema in to na način in po postopku, ki je določen v statutih teh organizacij in skupnosti.

52. člen

Registracija samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov se opravi pri občinskem samoupravnem pravobranilcu, ki tudi vodi ustrezno evidenco o tem.

Vse družbene dogovore in samoupravne sporazume so podpisniki dolžni objaviti v občinskem uradnem glasilu in prično veljati z dnem objave, oziroma z dnem po objavi, ki ga določa družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum.

VII. GOSPODARSKE IN DRUŽBENE DEJAVNOSTI

1. Gospodarske dejavnosti posebnega družbenega pomena

53. člen

Kadar je poslovanje organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem območju, se z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa v teh organizacijah.

Posebni družbeni interes in način njegovega uresničevanja uveljavljajo delovni ljudje in občani s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori v organizacijah združenega dela v krajevnih skupnostih, in s predpisi oziroma ukrepi občinske skupščine.

2. Komunalna dejavnost

54. člen

Svoje osebne in skupne potrebe po storitvah in proizvodih komunalnih gospodarskih dejavnosti zadovoljujejo delovni ljudje in občani v skladu z odlokom občinske skupščine na podlagi zakona, pa tudi v okviru samoupravne interesne skupnosti določene komunalne dejavnosti, ki jo ustanovijo s samoupravnim sporazumom oziroma z družbenim dogovorom in v kateri povezujejo svoja sredstva in določajo namen uporabe teh sredstev ter uresničujejo druge skupne interese.

3. Stanovanjska dejavnost

55. člen

Delovni ljudje v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za ta namen in urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

56. člen

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delovni ljudje in občani samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v samoupravnih stanovanjski skupnosti.

57. člen

Delovni ljudje in občani ustanavljajo neposredno in po svojih temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih samoupravne stanovanjske skupnosti, v katerih združujejo sredstva za stanovanjsko izgradnjo, določajo politiko in program te izgradnje, zagotavljajo družbeno pomoč ter skupaj s stanovalci upravljajo stanovanjske zgradbe in stanovanja v družbeni lastnini, vplivajo na politiko stanovalcev ter uresničujejo druge skupne interese.

V samoupravne stanovanjske skupnosti se vključujejo in v njih sodelujejo tudi delovni ljudje in občani prek temeljnih organizacij združenega dela in drugih družbenih pravnih oseb, ki imajo pravico uporabe nad stanovanji ter poslovnih prostorih v stanovanjskih hišah v družbeni lastnini, lastniki delovnih stanovanjskih hiš in varčevalci za stanovanja.

Ob pogojih, določenih s samoupravnim sporazumom in zakonom, se v te skupnosti lahko vključujejo tudi temeljne organizacije združenega dela, ki projektirajo, gradijo in vzdržujejo stanovanja, pripravljajo urbanistične dokumentacije ali urejajo zemljišča in druge zainteresirane organizacije in skupnosti.

58. člen

Program razvoja stanovanjskega gospodarstva mora biti sprejet s sodelovanjem temeljnih organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in delovnih skupnosti, temeljiti pa mora na dolgoročnih urbanističnih zasnovah, na etapnem komunalnem urejanju zemljišč in racionalni zemljiški politiki.

59. člen

Sredstva za financiranje stanovanjske graditve se oblikujejo iz sredstev, ki jih temeljne organizacije združenega dela in druge delovne skupnosti izločajo za te namene, iz lastnih denarnih sredstev delovnih ljudi in občanov, sredstev družbene skupnosti in bančnih denarnih sredstev ter stanovalcev.

Delavci s samoupravnim sporazumom določijo, kolikšen del dohodka izločijo za graditev stanovanj, kolikšen del za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, z družbenim dogovorom pa se določi, kolikšen del sredstev se bo združil v okviru stanovanjske skupnosti za graditev stanovanj.

60. člen

Delovni ljudje v občini v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti posebno skrbijo za stanovanjske potrebe občanov in družin, ki so potrebne, posebne družbene pomoči; zato za njih namensko gradijo stanovanja in jim delno nadomeščajo stanarine.

4. Družbene dejavnosti

61. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva, varstva otrok in drugih družbenih dejavnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, združujejo sredstva za pospeševanje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katera se ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

a) Vzgoja in izobraževanje

62. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za vzgojo in varstvo otrok in v ta namen določajo politiko razvoja otroškega varstva, zagotavljajo materialna sredstva za delovanje in razvoj otroškega varstva, skrbijo za usposabljanje strokovnih delavcev za delo na področju otroškega varstva ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

63. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za vzgojo in izobraževanje mladine in za izobraževanje odraslih, določajo politiko razvoja vzgoje in izobraževanja, s sistemom štipendiranja in kreditiranja ter z drugimi načini skrbijo za izenačevanje materialnih pogojev za uresničevanje pravice do izobraževanja in opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese, kolikor se ne uresničujejo v širši družbenopolitični skupnosti.

64. člen

Občina ustanavlja osnovne šole ter zagotavlja pogoje za njihovo delo.

65. člen

Otrokom in mlajšim polnoletnim osebam s motnjami v telesnem in duševnem razvoju je zagotovljeno usposabljanje od predšolske vzgoje do

Tabela 16

PREBIVALSTVO OBČINE VELENJE PO SPOLU IN STAROSTI OB POPISU

LETA 1971

Starost	Število prebivalcev			Struktura skupnega števila prebivalcev v %	
	Skupaj	moški	ženske	občina	SRS
0-4	2.610	1.302	1.308	9,0	8,0
5-9	2.644	1.360	1.284	9,1	8,1
10-14	2.590	1.351	1.239	8,9	7,9
15-19	2.794	1.416	1.378	9,6	8,9
20-24	2.749	1.520	1.229	9,5	8,6
25-29	2.462	1.347	1.115	8,6	6,9
30-34	2.404	1.294	1.110	8,3	7,3
35-39	2.417	1.265	1.152	8,3	7,4
40-44	2.130	1.131	999	7,3	7,2
45-49	1.513	638	875	5,2	6,1
50-54	913	408	505	3,2	3,7
55-59	1.011	459	552	3,5	4,9
60-64	897	404	493	3,1	5,0
65 in več	1.863	711	1.152	6,4	10,0
SKUPAJ	29.024	14.633	14.391	100,0	100,0

Tabela 19

PREDVIDENA IZGRADNJA STANOVANJ V OBDOBJU 1973 - 1980

Leto	San.sobe gars.	1 in 1,5 sobna	2 in 2,5 sobna	3 in več sobna	Druž. hiše	Skupno štev. stanovanj
1973	139	51	160	54	107	511
1974	145	65	216	71	92	589
1975	155	49	216	95	142	657
1976	337	50	142	89	128	746
1977	93	27	88	37	55	300
1978	96	28	91	39	56	310
1979	99	29	94	40	58	320
1980	102	30	97	41	60	330
SKUPAJ	1.166	329	1.104	466	698	3.763

OPOMBA: V planu je za obdobje 1973 - 1980 izgradnja 3.763 stanovanj. Ker pa je v letu 1973 bilo zgrajenih 587 stanovanj, morajo torej do leta 1980 zgraditi še 3.176 stanovanj.

Pri skupni stanovanjski izgradnji je zasebna gradnja udeležena z 18,2 %.

Tabela 17

PREDVIDENA STAROSTNA STRUKTURA PREBIVALSTVA OBČINE VELENJE

V LETU 1980

	Število prebivalcev	Struktura v %
- predšolski otroci v starosti od 0 - 6 let	4.696	12,7
- šolski otroci v starosti od 7 - 14 let	5.200	14,1
- delovni kontingent v tem:	23.212	63,2
- mlajša delovna sila v starosti od 15 - 39 let	16.238	44,1
- starejša delovna sila v starosti od 40 - 59 let	6.974	19,1
- prebivalci stari nad 60 let	3.715	10,0
SKUPAJ	36.823	100,0

DRUŽBENI PROIZVOD PO GOSPODARSKIH PODROČJIH IN PREDVIDENA RASTI 1972 - 1980

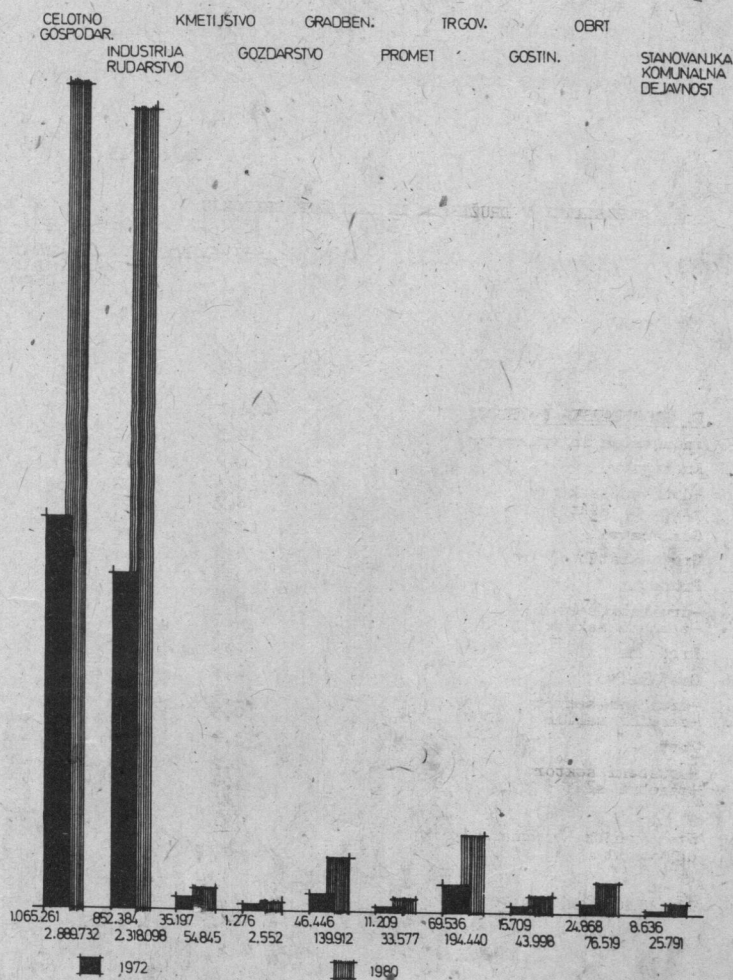

Tabela 18

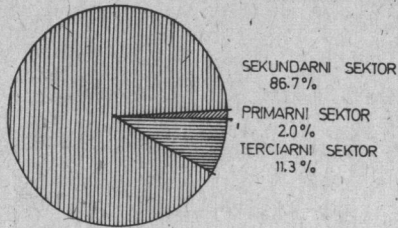
KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA ZAPOSLENIH V DRUŽBENEM SEKTORJU

V LETIH 1972 in 1980

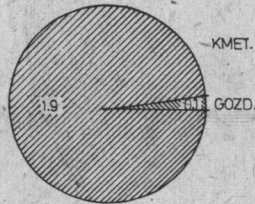
	Število zaposlenih		Struktura v %	
	1972	Plan 1980	1972	Plan 1980
Osnovne šole	7.170	9.407	49,9	41,6
Poklicne šole	5.360	9.000	37,3	39,8
Srednje tehnične in druge šole	1.322	2.600	9,2	11,5
Višje in visoke šole	517	1.606	3,6	7,1
SKUPAJ	14.369	22.613	100,0	100,0

UDELEŽBA OŠNOVNIH PODROČIJ V DRUŽBENEM PROIZVODU CELOTNEGA GOSPODARSTVA

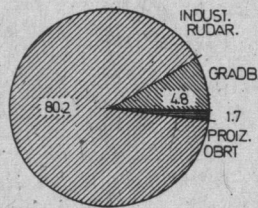
CELOTNO GOSPODARSTVO

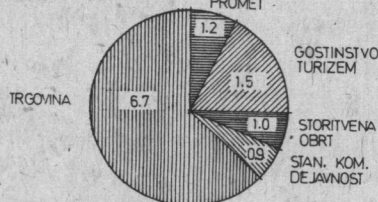
PRIMARNI SEKTOR

SEKUNDARNI SEKTOR

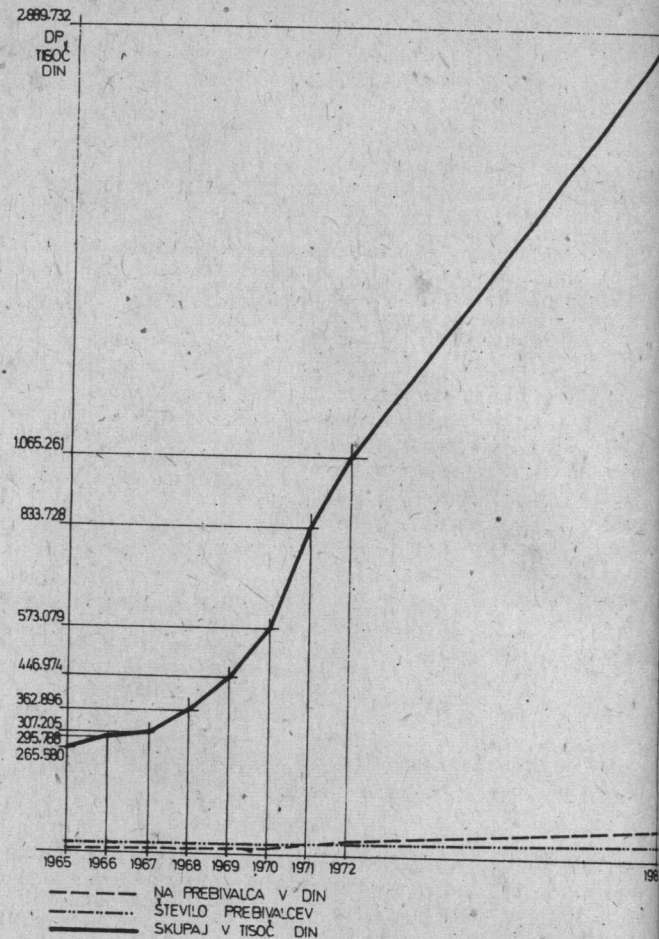
TERCIARNI SEKTOR

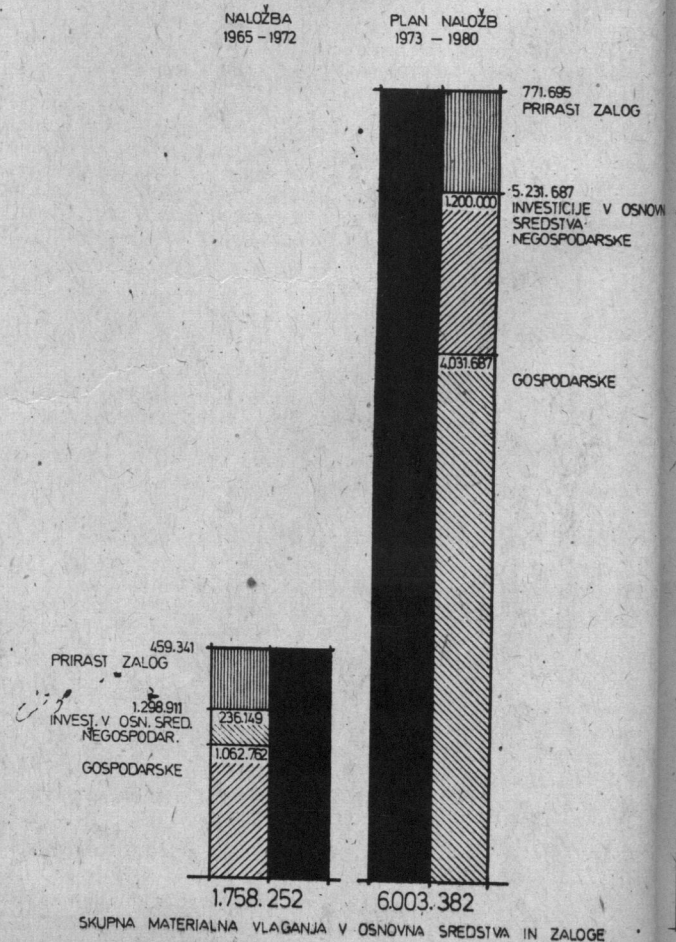
PRODUKTIVNOST V DRUŽBENEM IN ZASEBNEM SEKTORJU GOSPODARSTVA

DRUŽBENI PROIZVOD SKUPAJ IN NA PREBIVALCA

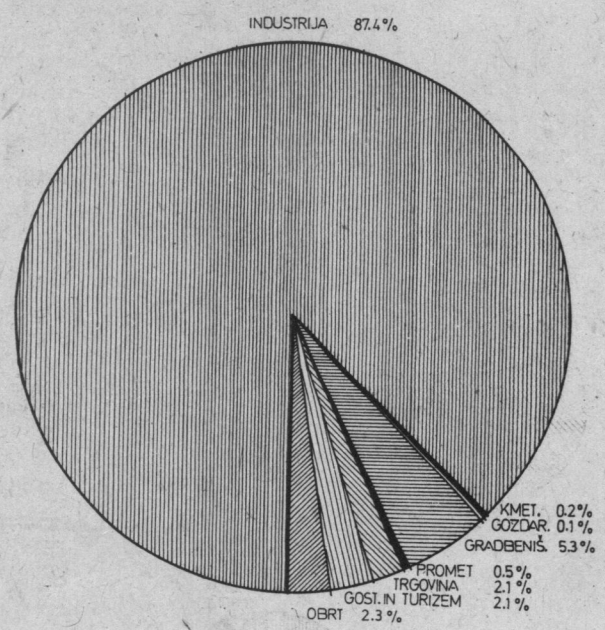
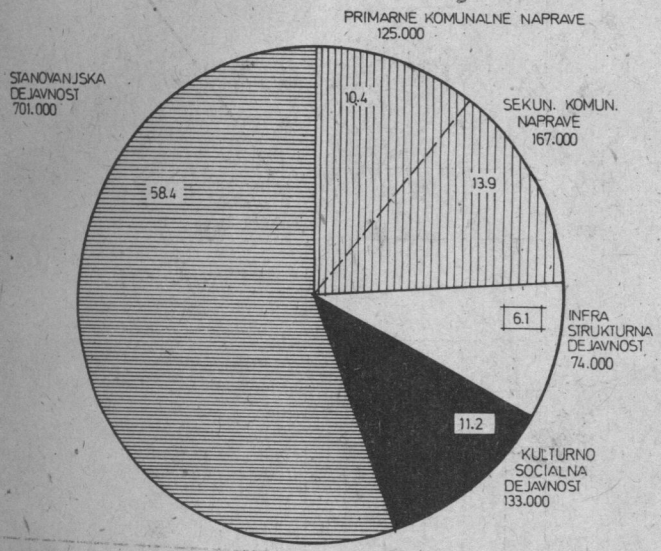

MATERIALNE NALOŽBE V 1965 - 1972 IN 1972 - 1980

DRUŽBENE INVESTICIJE V NEGOSPODARSKE DEJAVNOSTI V OBDOBJU 1973 - 1980

INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA GOSPODARSTVA V OBDOBJU 1973 - 1980

ZAPOSLEITEV V DRUŽBENEM IN ZASEBNEM SEKTORJU

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA ZAPOSLENIH V DRUŽBENEM SEKTORJU V LETIH 1972 - 1980

